

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginus

Campidonaë, 1673

Dubium 19. An Regulares possint absolvere à Duello.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

D U B. XIX.

Regulares possint absolvere à duello?

Ad §. 2. cit.

S U M M A R I U M.

Duelli à quibus oritur.
 Quæ formam judicij.
 In a malum quin possit concedi.
 In quibus casibus.
 Duellum fuit olim à quibusdam Principibus permissum.
 In quibus permissione suere aliquæ leges editæ.
 Duellum prohibetur utroque jure, ac subsecutis Pontificum ac Principum constitutionibus & sequentiæ.
 Duellum est reservatum in Italia, extra non. nec in Italia, ubi constitutiones illud reservantes non sunt receptæ & seq.
 Prohibio duelli & pena late contra illud intelliguntur quavis modo sit initum 17. & 18.
 Duellum habere originem à Longobardis (*) ait Conrad. Lancel. in consuetud. lib. 1. cap. 1. p. de duell. concl. 1.
 Et ut in eadem conatur Paris. de Put. lib. 1. de duell. habet quasi formam processus judicialis. Idq; criminalis secundum Joan. de Leg. in 1. r. de duell. §. circa 7. Unde secundum eisdem non est ita intrinsicè licitum, quin possit concedi aut saltem excusari in quibusdam casibus. Pro quo hæc, quod anno 1317. Philip. IV. Rex Franciæ, sua ordinatione directa ad Seneschalcum Tholosan. declaravit non liceri duellum nisi autoritate Regni Parlamenti: Et quod Anno 1542. Carol. V. pro Statu Mediolanensi similiter prohibuit duellum sub gravissimis penis, nisi initum foret obtentâ licentiâ (*) Occasionem vide apud Baron. to. 3. An. 658.

à Principe, vel ejus locum tenente. Nam si fas est dare ad illud licentiam, non est intrinsicè malum, sed potest occurrere casus, in quo erit licitum. Sicut de facto Lyran. in 1. Reg. cap. 17. Guagin. l. 9. hist. Franc. in gestis Caroli 6. & Guil. Bened. in cap. Raynurius. de testa. 7. mortuo itaq; sect. 1. num. 29. Carol. Magnum & 6. Itē & S. Ludovicum Rēges Franciæ, ut & Senatū Parisiensem illud aliquando concessis se referunt, Casus autem in quibus dicitur licitum possunt videri apud Lyran. citat. Bald. in constit. Frider. Imper. de pace tenen. cap. 1. Guid. Pap. quest. 517. Comitol. lib. 6. Resp. mor. quest. 16. Sanch. in sum. lib. 2. cap. 30. & seq. & Filliuc. to. 2. tract. 29. cap. 4. quos referre superfedeo, quia ex his nonnulli reprobantur ab Ecclesia, alij autem qui videntur tolerari, vel excusari, exigunt tot circūstantias, ut quamvis secularitè videatur, duellum in illis esse licitum, practicè tamen potius semper illicitum judicari debet.

Prohibetur autem duellum, tum jure civili l. unic. C. de gladiat. lib. 11. Tum Canonico, in rit. de purg. vulg. & can. 12. consuet. 3. Valentini, tum recentioribus Romanorum Pontif. & Principum temporalium constitutionibus. Omnis autem his quæ sunt Principum temporalium fuit prohibitum primò à Jul. II. sua constit. quæ incipit: Regis pacifici. Tum secundò à Leone X. 9 sua, quæ incipit: Quam Deo & hominibus. Hinc à Clem. VII. sua, quæ incipit: Consuevit Romanus Pontifex. Per quam confirmatis alijs suorum Prædecessorum anathema dixit omnibus pugnantibus in duello in terris Ecclesiæ mediatur, vel intermediatur subjectis, aut ad hoc locū concedentibus. Deinde Pius IV. sua constitutione quæ incipit: Ea quæ à Prædecessorib. Universaliter excommunicavit primò ipsos pugnares, secundò locū ad pugnam concedentes.

Ac

REGIA
 CLARINUM
 ET
 VENTARUM
 REGILAS
 ELLARUM
 STOLICA
 III

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

Ac tertio excepto Imperatore & Regibus, omnes quomodocumque cooperantes litteras diffidatorias portantes, assistentes spectantes &c. Sed tamen oportet ut actu fuerit pugnatum ad incurendam censuram huius constit. ut inter alios notat Filiuc. *tract. 29. cit. c. 8. num. 171.*

11 Posthac Concil. Trident. iterum in duellantibus animadvertens excommunicavit omnes Principes, & Dominos temporales locum ad pugnam concedentes ipsos, qui pugnant, spectatores patris, aut quovis modo cooperantes, sed excommunicatio non est reservata, & hoc decretum non procedit, nisi de duello, ut vocant solemniter.

12 Inde Gregor. XIII. extendendo decretum Trident. ad duella privata (puta quae fiunt ex condicto, electo loco & tempore, quamvis sine litteris diffidatoriis patris, aut securitate loci) sua constituit. quae incipit: *Ad tollendam* ejusdem Trid. penas extendit ad eos, qui in ejusmodi privatis duellis pugnant; sed sub hac differentiâ, ut partes non incurrant dictas penas, si actu non pugnaverint, & siquidem idem non pugnaverint, quia voluntariè & seipsis à campo discesserunt, neque etiam in penas incurrunt illi qui cooperantur ipsis, sed super ipsos non stetit quominus pugnatum sit *verbi gratia* quia fuerunt per vim abducti à loco, quamvis ipsi penas non incurrant, incurrunt tamen illi qui cooperabantur, sed censura non est reservata Sayr. *in thes. lib. 3. c. 31.* Comitol. *lib. 6. cit. quest. 13.* Molin. *to. 4. d. iust. tract. 3. d. 16.* Sanch. *in sum. to. 5. d. 31. sect. 4. cap. 39.* & Filiuc. *loco supracit. nu. 170.*

13 Iterum autem Clem. VIII. confirmatis constitutionibus suorum prædecessorum sua, quae incipit: *Illius vices*, Ana-

thema dixit omnibus quovis modo duellantibus, etiam si conuenerint de cessando ad primum sanguinem. Omnium item quovis modo cooperantibus dominis temporalibus, campum duellantibus, vel quantum possunt non cedentibus, aut post delictum non concedentibus, censuramque voluit reservatam. Atque hæc circa constitutiones pontificias contra duellum.

Iam autem ut dubio proposito faciam, S. Cardin. Congreg. Pauli V. ejus Successoris. Declarat regulares habentes potestatem absolventes à calibus Pontificijs, posse extra ab his omnibus absolvere, præter qui continentur in Bulla Cæna Domini. Intra Italiam verò, præter hoc eadem Bulla, & alios quinque quorum duellum si peccatum fuit contra duellum Trident. vel Greg. XIII. potest ad absol. v. nota secundo & seq. Ultra per adverto, quod, ut bene monuit Sanch. *in select. d. 36.* Non sunt res illæ constitutiones in multis locis, ubi consequenter duellum non est reservatum.

Addit Lyran. *supracit.* omnia iura duellum prohibent, loqui de illo inquit per modum purgationis volentibus. Quilibet scripserit ante Trident. & postea omnes Pontifices. Sanch. *in sum. lib. 2. cap. 30.* advertit omnes in suis constitutionibus locum duello, & illud interdiceret sub eodem nomine, sub quo in jure reprobata monachia. Quod est causa ut card. *in proem. de probat. quest. 4. & 5. excom. num. 14* putaverint, intellegendas esse omnes supramemoratas constitutiones, conformiter ad explicatas

...ranis, ut per eas censeatur prohibitum
...solummodo, quando suscipi-
...per modum purgationis vulgaris,
...ob penas admodum duras quas
...constituitur ferunt. debent
...tingi, sed hac doctrina mihi non
...atur, & ex ipso contextu earundem
...satis apparet, Summos Pon-
...loqui de duello quovis modo, aut
...nec facit quod de gravitate
...dicitur, quia necesse fuit tales
...ut à tam Diabolico crimine ho-
...avertantur. Et ita praxis explicat.

D U B. XX.

Quando intelligenda Casuum Reservatio?

Ad §. 2. cit.

S U M M A R I U M.

Reservatio potest intelligi duobus modis
1. Reservatio ligatur manus Confes-
sarii.
2. Reservatum in sua Diœcesi potest
absolvi alia, in qua non est reservatum.
3. Reservatum superiori casum reservatum liber est à
reservacione, etiam si forte invalida fuerit
absolutio.
4. Reservatum si oblitus est aliquem alium item re-
servatum.
5. Reservatum Regulares absolvunt à casibus Ex-
communicationis.
6. Reservatum possunt absolvere à censuris, quas
Episcopi sibi reservant.
7. Reservatum si non occulte.
8. Reservatum in Prælati Ecclesiasticis po-
tente reservandi casus de qua in
Trid. sess. 14. cap. 7. & can. 11. Duobus
modis potest intelligi aliquem casum re-
servatum, nempe sic, ut relicta Confessariis
absolvendi potestate libera dicatur refer-

vatus pœnitenti, qui nequeat ab illo ab-
solvī & fiat quasi incapax, seu inhabilis
absolutionis recipiendæ ab alio, quàm à
suo Superiore eo modo, quo de quibus-
dam contractibus loquimur, certas per-
sonas legibus reddi incapaces, & inha-
biles ad eos celebrandos. Vel sic ut relicto
pœnitente, & eo non attento reservatio
dicatur facta ipsis Confessariis, qui in-
telligantur prohibiti à tali casu absol-
vere, eo quòd quantum ad ipsum, manus
eis ligentur à Superiore, & potestas ab-
solvendi tollatur.

Igitur, quia ex significatione ipsa ver-
borum censeatur Superior in reservacione
casu sibi aliquid proprium facere, quod
non vult esse commune aliis, & hoc quod
sibi reservat, seu proprium facit, non
potest respicere pœnitentem, qui in re-
ceptione absolutionis se habet merè pas-
sivè, relinquitur, ut respiciat Confessa-
rios, qui intelliguntur prohibiti absol-
vere à talibus casibus. Et probatur primò
quia capacitas seu habilitas passiva reci-
piendi absolutionem ab aliquo casu, pen-
det ab ipsa dispositione pœnitentis, &
ejus actibus interioribus, quorum eli-
ciendorum non potest reddi incapax, er-
go relinquitur, ut reservatio casuum, re-
spiciat Confessarios, non verò pœniten-
tes. Quod probatur secundò, quia si pœni-
tens habens casum reservatum in sua
Diœcesi, & à quo non potest ibi absolvi
nisi ab Episcopo transeat ad aliam Di-
cesim, in qua ille casus non sit reservatus,
poterit ibi absolvi à quolibet simplici
Confessario qui sit approbatus, & econ-
tra non poterit in aliena Diœcesi absolvi
à peccato, non reservato in sua, si est re-
servatum in ista, ut docent Suar. ro. 4. de
penit. d. 30. sect. 7. Navar. in man. c. 27.
num. 261. Et plures alii quos citat & se-
quitur Mancin. in pract. 4. visir. infr. d. 11.

Ergo

REGIA
CLARIVM
ET
VENTARUM
REGVLAS
ELLARUM
STOLICE
L. I. PROPOSM
C. III
B